

Medlemsavgiftsutredning

Bakgrund

Medlemsavgiften till Bygdegårdarnas Riksförbund beslutas av förbundsstämman. Senast stämman beslutade om höjning av medlemsavgiften var 2016. På förbundsstämman 2017 behandlades en motion om införande av tak för medlemsavgiftens rörliga del. Inget tak infördes, men ånyo diskuterades tak 2018 och stämman gav då förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda medlemsavgiftens utformning till förbundsstämman 2020.

Utgångspunkt för utredningen

Bygdegårdarnas Riksförbund hade vid årsskiftet 1 447 stycken medlemsföreningar och 8 stycken medlemsorganisationer. Den totala intäkten från medlemsavgifter är drygt 4,5 miljoner kronor årligen. Medlemsavgifterna är en viktig del (drygt 40 procent) av finansieringen av riksförbundets verksamhet exklusive försäkring. I uppdraget att se över medlemsavgiftens utformning har förbundsstyrelsen haft som utgångspunkt hur en omfördelning av avgifterna kan ske för att skapa ett mer jämlikt system. Styrelsen har inte övervägt en minskning av intäkter eftersom detta skulle innebära stora förändringar av riksförbundets verksamhet och minska både medlemsnyttan och servicen som erbjuds medlemmarna.

Dagens medlemsavgift

Föreningar anslutna till Bygdegårdarnas Riksförbund betalar årligen en fast avgift samt en rörlig avgift baserad på bygdegårdens storlek. Föreningar utan lokal samt medlemsorganisationer betalar en årlig fast avgift. Utformning och belopp för detta är följande:

- Fast avgift för föreningar som äger/hyr sin lokal 1 400 kr.
- Rörlig avgift för föreningar som äger sin lokal 5 kr per kvadratmeter.
- Rörlig avgift för föreningar som hyr sin lokal 2 kr per kvadratmeter, dock maximalt 1000 kr.
- Fast avgift för föreningar utan lokal 500 kr.
- Fast avgift för medlemsorganisationer 1 000 kr.

Medlemsbeståndet och exempel från dagens medlemsavgift

56 föreningar hyr sina hus. Av dem är 19 större än 500 kvm (avgiftstaket). Den största, 3550 kvm, betalar idag 2400 kr. Utan tak skulle den betala 8500 kr. Näst största, 1800 kvm, skulle betala 5000kr.

1369 föreningar äger sina hus. Storlek på husen är enligt följande:

- 25-100 kvm   42 st
- 101-375 kvm   822 st
- 376-700 kvm   404 st
- 701-1000 kvm   77 st
- 1001-2730 kvm   24 st

Den som idag betalar mest, 2730 kvm, betalar 15 050 kr. Den som idag betalar minst, 25 kvm, betalar 1525 kr. Medelbygdegården, 375 kvm, betalar 3275 kr.

16 stycken föreningar har ingen lokal. 8 stycken medlemsorganisationer är medlemmar. Detta ger totalt 16 000 kronor i intäkt till riksförbundet vilket är mer av en symbolisk summa. De föreningar utan lokal har som regel en ambition att skaffa lokal eller är i någon annan typ av övergående fas. De har inga intäkter av uthyrning och kan oftast därför inte betala någon större medlemsavgift. Medlemsorganisationerna stödjer BR:s verksamhet med sitt medlemskap men kräver ingen service eller andra kostnader tillbaka.

Process

På distriktsordförandekonferensen i januari 2019 startade utredningen då alla närvarande ordföranden fick svara på en enkät på temat. En tredjedel tyckte då att medlemsavgiftens utformning bör förändras och ett tak för den rörliga delen baserat på kvadratmeter var det vanligaste förekommande förslaget till förändring. Detta skulle då antingen kompenseras med höjd fast avgift alternativt höjd rörlig avgift. Samt kom synpunkter om att det inte borde vara lika stor skillnad på att äga som att hyra sin lokal. På stämman 2019 diskuterades medlemsavgiften återigen och ungefär samma synpunkter framkom.

Under hösten 2019 diskuterade förbundsstyrelsen medlemsavgiftens utformning med distriktens enkätsvar som underlag. En remiss med ny enkät skickades samtidigt ut till alla distriktsstyrelser. 10 av 17 svarande distrikt tyckte nu att medlemsavgiftens utformning bör förändras. Remissvaren presenterades på distriktsordförande- och sekreterarkonferensen i januari 2020 samt genomfördes där en workshop där alla närvarande fick chans att diskutera olika förslag och föreslå alternativ till ny utformning av medlemsavgiften.

Förbundsstyrelsen fattade beslut om förslag till ny utformning av medlemsavgiften i mars 2020 med distriktens input som underlag. Detta skickas nu ut till distrikten på remiss innan slutgiltigt förslag läggs fram för behandling på förbundsstämman.

Resultat av distriktens input i utredningen

I enkätsvaren från distrikten samt från workshopen på distriktsordförande- och sekreterarkonferensen har olika förslag till utformning framkommit. I de olika förslagen finns dock en samsyn gällande följande:

- Vi måste förändra utformningen av medlemsavgiften för att gå mot ett mer jämnt uttag.
- Medlemsavgiften ska vara differentierad med kvm som mått.
- Vi bör sätta ett tak, men inte för lågt eftersom vi riskerar medlemstapp om små föreningar får för stor höjning.
- Skillnaden mellan hyrd och ägd bör minska eller tas bort helt.
- Vi ska omfördela, inte minska intäkterna till riksförbundet.

Två olika förslag för hur tak ska sättas framkom som tydliga. Dels att baseras på kvadratmeter helt och hållet, dels att göra en trappmodell där kvadratmeter fortfarande är avgörande men där några olika intervaller fastställs med olika taknivåer. Då nya medlemmar värvas samt då medlemsavgifter hanteras finns ett värde av att ha en så lättförståelig och enkel medlemsavgiftsmodell som möjligt. Att införa en trappmodell ser förbundsstyrelsen därför som onödigt krångligt. Dessutom försämrar en trappmodell jämlikheten då en enda

kvadratmeter kan innebära stor skillnad i medlemsavgift beroende på om en förening ligger just över eller under ett trappsteg.

Förslag till ny utformning av medlemsavgiften

Med utgångspunkt från distriktens input föreslår förbundsstyrelsen följande förändringar:

- Höj grundavgiften till 1500 för ägd och hyrd lokal (höjning med 100 kr).
- Höj rörlig avgift för hyrd yta till 5 kr/kvm (höjning med 3 kr).
- Inför tak på 700 kvm för både ägd och hyrd lokal.

Förslag	Kvm	Avgift
Fast medlemsavgift med ägd/hyrd bygdegård		1500
Fast medlemsavgift utan bygdegård		500
Rörlig medlemsavgift ägd yta	1	5
Maxavgift (tak) ägd yta	700	3500
Rörlig medlemsavgift hyrd yta	1	5
Maxavgift (tak) hyrd yta	700	3500

Summering

Medlemsavgift 2020	4 514 090
Medlemsavgift enligt ovan förslag	4 600 450

Förändring

Kronor	86 360
Procent	1,91%

Ovan förslag, med ett tak på 700 kvm, innebär i praktiken att större föreningar som idag äger sin lokal skulle få en sänkning av avgiften då maxbeloppet att betala oavsett storlek blir 5000 kronor. Detta finansieras med att höja avgiften med 100 kronor för alla som äger och som inte når upp till taket samt att avgiften för dem som hyr ökar kraftigare. Från dagens tak på max 2400 kronor för dem som hyr till förslaget tak på max 5000 kronor för de som är större än 700 kvm. För mindre föreningar som hyr och inte når upp till taket är höjningen den rörliga avgiften från 2 kr/kvm till 5 kr/kvm samt 100 kronor i fast avgift. Input under utredningens gång visar tydligt att medlemsnyttan inte skiljer sig för dem som äger eller hyr sin lokal varför förbundsstyrelsen föreslår exakt samma modell för dem båda. En viktig aspekt är dock att inte höja för kraftigt eftersom vi inte vill förlora medlemmar på grund av förändringarna av medlemsavgiften.

Ytterligare en synpunkt som framkom under utredningen var den om att indexera medlemsavgiften för att slippa ta beslut om höjningar framöver. Styrelsen har övervägt detta men landat i att inte föreslå en indexering. Har man en indexering måste den knytas till något; prisbasbeloppet har stått stilla, andra index kan rusa i höjden. För att kunna ta hänsyn till vilken verksamhet medlemmar och distrikt vill ha kontra intäkter till förbundet är det bättre att inte vara fast i en indexering. Däremot delar styrelsen tanken att det är bättre att höja medlemsavgiften lite varje år än att höja den sällan och mycket när den väl höjs. Det bör vara upp till varje förbundsstämma att, utifrån denna tanke, fatta beslut om medlemsavgiftens storlek.